

چکیده یافته‌های طرح آمارگیری گذران وقت

نقاط شهری بهار ۱۳۸۸

مرکز آمار ایران

دفتر آمارهای جمعیت، نیروی کار و سرشماری

مقدمه

گردآوری آمارهای گذران وقت افراد جامعه از موضوعاتی است که در سال‌های اخیر مورد توجه برنامه‌ریزان و محققان مطالعات اقتصادی و اجتماعی در بسیاری از کشورها قرار گرفته است. بررسی متوسط زمان سپری شده توسط افراد جامعه در هر گروه فعالیت و در نتیجه شناخت الگوی گذران وقت افراد در هر یک از گروه‌های مختلف اجتماعی مبنایی برای برنامه‌ریزی در زمینه مسائل اجتماعی - اقتصادی کشور را فراهم می‌نماید.

طرح آمارگیری گذران وقت با هدف ارائه اطلاعات مربوط به شناخت نوع و مدت زمان فعالیت‌های انجام شده توسط افراد جامعه و بررسی تغییرات شیوهی زندگی افراد در فصول متوالی سال توسط دفتر آمارهای جمعیت، نیروی کار و سرشماری در سال ۱۳۸۷ تهیه، طراحی و اجرا شد.

از آنجا که این طرح براساس تجربیات سایر کشورها و استفاده از تعاریف و طبقه‌بندی‌های بین‌المللی طراحی و اجرا شده است، نتایج طرح مذکور علاوه بر این که می‌تواند برای ارائه آمارها و شاخص‌ها در سطح ملی مورد استفاده قرار گیرد، امکان مقایسه با آمارهای بین‌المللی در زمینه الگوی گذران وقت را نیز فراهم می‌سازد.

طرح آمارگیری گذران وقت به منظور بررسی تغییرات الگوی گذران وقت افراد جامعه شهری در فصول مختلف سال برای یک دوره آماری یک ساله طراحی شد. مرحله اول و دوم این طرح در فصول پاییز و زمستان سال ۱۳۸۷ و مرحله سوم آن در بهار ۱۳۸۸ اجرا شد، مجموعه حاضر به نتایج این طرح در بهار ۱۳۸۸ اختصاص دارد. در آمارگیری این طرح جمع‌آوری اطلاعات برای اولین بار توسط خانوار به روش خود تکمیلی انجام شد. به این ترتیب که خانوار با توجه به توضیحات مأمور آمارگیر و راهنمای خانوار که در اختیار وی قرار می‌گرفت شرح فعالیت‌های خود را در طول یک شبانه روز به تفکیک دوره‌های زمانی ۱۵ دقیقه‌ای به طور دقیق و شخصاً در پرسشنامه ثبت کرده و در زمان مراجعه مأمور آمارگیر تحویل وی می‌داد. در این طرح خانوارهای نمونه از چارچوب سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۸۵ انتخاب شدند. به منظور برآورد تغییرات متوسط زمان سپری شده توسط افراد برای فعالیت‌های مختلف، از روش نمونه‌گیری چرخشی استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

اعضای حاضر خانوار

منظور از اعضای حاضر خانوار آن دسته از اعضای خانوار است که هنگام مراجعه‌ی مأمور آمارگیر در محل اقامت خانوار حضور دارند و یا در محل کار، مدرسه و یا ... هستند و پس از پایان کار روزانه، تعطیلی مدرسه و ..... به محل اقامت خانوار باز می‌گردند.

سن

منظور از سن، تعداد سال‌های کاملی است که از زمان تولد فرد گذشته است.

گروه فعالیت

کلیه‌ی فعالیت‌هایی که فرد در طول یک شبانه‌روز انجام می‌دهد براساس طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌ها برای آمارهای گذران وقت ICATUS^۱ به پانزده گروه اصلی تقسیم می‌شوند. هریک از این گروه‌ها، یک گروه فعالیت به شمار می‌روند. این طبقه‌بندی در سطح ۲ رقمی به صورت زیر است:

- ۰۱ کار برای شرکت‌ها یا شبه شرکت‌ها، موسسات غیرانتفاعی و دولت (کار در بخش رسمی)
- ۰۲ کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی ابتدایی
- ۰۳ کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی غیرابتدایی
- ۰۴ کار برای خانوار در فعالیت‌های ساختمانی
- ۰۵ کار برای خانوار در ارائه‌ی خدمات برای کسب درآمد
- ۰۶ ارائه خدمات داخلی بدون دستمزد برای مصرف نهایی در خود خانوار
- ۰۷ ارائه خدمات مراقبتی بدون دستمزد به اعضای خانوار
- ۰۸ ارائه خدمات به جامعه‌ی محلی و کمک به خانوارهای دیگر
- ۰۹ فراگیری
- ۱۰ مشارکت اجتماعی و جامعه پذیری
- ۱۱ رفتن به مکان‌ها یا بازدید از رویدادهای فرهنگی، تفریحی و ورزشی
- ۱۲ سرگرمی‌ها، بازی‌ها و دیگر فعالیت‌های تفریحی
- ۱۳ شرکت در ورزش‌های فضای بسته و فضای باز و دوره‌های مرتبط
- ۱۴ استفاده از رسانه‌های جمعی
- ۱۵ نگهداری و مراقبت شخصی

کار: آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی (فکری و یا بدنی) که به منظور کسب درآمد (نقدی یا غیرنقدی) صورت پذیرد و هدف آن تولید کالا یا ارائه خدمت باشد، کار محسوب می‌شود.

وضع فعالیت

در این آمارگیری، وضع فعالیت افراد در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری مورد نظر است. هریک از افراد از این نظر و با توجه به تعریف کار، در یکی از گروه‌های زیر قرار می‌گیرند:

^۱ - International Classification of Activities for time – use statistics.

جمعیت فعال اقتصادی

تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در طی ۷ روز قبل از آمارگیری در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) و یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار) جمعیت فعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

شاغل: تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که مطابق با تعریف کار در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار کرده، هر چند در شغل معمول خود کار نکرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. علاوه بر این، افراد دارای شرایط زیر نیز شاغل به حساب می‌آیند:

- افرادی که دارای شغلی هستند ولی در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار نکرده‌اند.
- افرادی که در فعالیتهای کشاورزی برای خود کار می‌کنند و به دلیل فصلی بودن کارشان در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری کار نکرده‌اند.
- افرادی که به دلیل نوبتی بودن کارشان در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری سرکار خود نرفته‌اند.
- افرادی که از سازمان محل کار خود بورسیه تحصیلی گرفته‌اند و مشغول به تحصیل هستند و به این دلیل در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری کار نکرده‌اند.
- افرادی که به دلیل مرخصی، تعطیلات، بیماری و مسافرت و... در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری سرکار خود نرفته‌اند.
- افرادی که به دلایلی نظیر تغییرات موقت سازمانی یا خرابی دستگاه‌ها و ماشین‌آلات، نداشتن مشتری یا سفارش کار به طور موقت سرکار نرفته‌اند.
- افرادی که از کار خود معلق شده‌اند ولی پیوند رسمی شغلی دارند.

بیکار: تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در ۷ روز پیش از مراجعه مأمور آمارگیری حداقل یک ساعت کار نکرده‌اند و دارای شغلی نیز نبوده‌اند در صورت داشتن دو شرط زیر بیکار محسوب می‌شوند.

- ۱- در ۳۰ روز گذشته برای جستجوی کار، اقدامات مشخصی را نظیر ثبت نام یا پیگیری در مؤسسات کاریابی، پرس و جو از دوستان، تماس با کارفرمایان، مطالعه آگهی‌های استخدامی و... انجام داده باشند.
- ۲- آماده به کار باشند، یعنی طی یک دوره ۱۵ روزه شامل ۷ روز گذشته و ۷ روز آینده آمادگی شروع کار را داشته باشند.

همچنین افراد زیر بیکار محسوب شده‌اند:

- در انتظار شروع کار جدید هستند، یعنی برای آنان کاری مهیا شده و قرار است در آینده به آن کار مشغول شوند و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند.
- در انتظار بازگشت به شغل قبلی و نیز آماده به کار (طبق تعریف) هستند. منظور از "در انتظار بازگشت به شغل قبلی" این است که فرد قبلاً دارای کار بوده و به دلایلی کار خود را از دست داده و پیوند رسمی شغلی ندارد ولی در انتظار بازگشت به شغل خود بسر می‌برد.

جمعیت غیر فعال اقتصادی

تمام افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر که در طی ۷ روز قبل از آمارگیری در هیچ یک از دو گروه شاغلان و بیکاران قرار نمی‌گیرند جمعیت غیر فعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

محصل: افرادی که شاغل یا بیکار نباشند و طبق برنامه‌های آموزش رسمی کشور در حال تحصیل هستند یا در خارج از کشور مشغول به تحصیل می‌باشند.

دارای درآمد بدون کار: کسانی که شاغل، بیکار (جویای کار) و محصل محسوب نمی‌شوند و دارای درآمد حاصل از بازنشستگی، املاک و مستغلات، سود سهام، سپرده‌ها و... هستند، دارای درآمد بدون کار محسوب می‌شوند.

خانه‌دار: خانه‌دار به کسانی گفته می‌شود که شاغل، بیکار (جویای کار)، محصل و دارای درآمد بدون کار به حساب نمی‌آیند و مشغول انجام وظایف خانه‌داری هستند.

سایر: کسانی که در هیچ‌یک از گروه‌های بالا قابل طبقه‌بندی نیستند، در گروه سایر قرار می‌گیرند.

باسواد

کسانی که می‌توانند به فارسی یا هر زبان دیگری متن ساده‌ای را بخوانند و بنویسند خواه مدرک رسمی داشته یا نداشته باشند، باسواد تلقی می‌شوند.

همه محصلان از جمله نوآموزان سال اول ابتدایی و سوادآموزان نهضت سوادآموزی نیز باسواد به حساب می‌آیند.

در حال تحصیل

در حال تحصیل به فردی گفته می‌شود که طبق برنامه‌های آموزش رسمی کشور به تحصیل مشغول باشد.

نوع روزآمارگیری

در این طرح روزهای آمارگیری به دو گروه "غیرتعطیل" و "تعطیل رسمی" تقسیم می‌شوند. "روز تعطیل رسمی" روزی است که طبق تقویم رسمی کشور، تعطیل باشد.

جدول تطبیقی فعالیت‌های گذران وقت

در این مجموعه، ۱۵ گروه اصلی طبقه‌بندی فعالیت (ICATUS) برای تفهیم و تشخیص بهتر فعالیت‌ها به ۱۰ گروه عمده به شرح جدول زیر ادغام شده است.

کد	طبقه‌بندی ICATUS	طبقه‌بندی چکیده
۰۱	کار برای شرکت‌ها یا شبه شرکت‌ها، موسسات غیرانتفاعی و دولت (کار در بخش رسمی)	کار و فعالیت‌های شغلی (کدهای ۰۱ تا ۰۵)
۰۲	کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی ابتدایی	
۰۳	کار برای خانوار در فعالیت‌های تولیدی غیرابتدایی	
۰۴	کار برای خانوار در فعالیت‌های ساختمانی	
۰۵	کار برای خانوار در ارائه‌ی خدمات برای کسب درآمد	
۰۶	ارائه‌ی خدمات داخلی بدون دستمزد برای مصرف نهایی در خود خانوار	فعالیت‌های خانه داری (کدهای ۰۶ و ۰۷)
۰۷	ارائه‌ی خدمات مراقبتی بدون دستمزد به اعضای خانوار	
۰۸	ارائه‌ی خدمات به جامعه‌ی محلی و کمک به خانوارهای دیگر	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه (کد ۰۸)
۰۹	فراگیری	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری (کد ۰۹)
۱۰	مشارکت اجتماعی و جامعه پذیری	مشارکت اجتماعی (کد ۱۰)
۱۱	رفتن به مکان‌هایی بازدید از رویدادهای فرهنگی، تفریحی و ورزشی	تفریح و سرگرمی (کدهای ۱۱ و ۱۲)
۱۲	سرگرمی‌ها، بازی‌ها و دیگر فعالیت‌های تفریحی	
۱۳	شرکت در ورزش‌های فضای بسته و فضای باز و دوره‌های مرتبط	فعالیت‌های ورزشی (کد ۱۳)
۱۴	استفاده از رسانه‌های جمعی	استفاده از رسانه‌های جمعی (کد ۱۴)
۱۵	نگهداری و مراقبت شخصی	نگهداری و مراقبت شخصی (کد ۱۵)

شاخص‌ها

متوسط ساعات هر فعالیت

عبارت است از مجموع زمان صرف شده برای هر گروه فعالیت به تعداد کل افراد جامعه (جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر حاضر خانوار)

$$\text{متوسط ساعات هر گروه فعالیت} = \frac{\text{مجموع ساعات صرف شده در هر گروه فعالیت}}{\text{جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر حاضر خانوار}}$$

نسبت افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت

عبارت است از نسبت تعداد افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت به تعداد کل افراد جامعه (جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر حاضر خانوار)

$$\text{نسبت افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت} = \frac{\text{تعداد افراد شرکت کننده در هر گروه فعالیت}}{\text{جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر حاضر خانوار}} \times ۱۰۰$$

چکیده یافته‌های طرح آمارگیری گذران وقت - بهار ۱۳۸۸

الگوی فعالیت‌های گذران وقت

بررسی الگوی گذران وقت بر اساس نتایج این طرح در بهار ۱۳۸۸ در بین افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر گویای آن است که، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به گروه فعالیت خانه‌داری با ۳ ساعت و ۱۰ دقیقه، کار و فعالیت‌های شغلی با ۲ ساعت و ۴۱ دقیقه و استفاده از رسانه‌های جمعی حدود ۲ ساعت بوده است. همچنین متوسط کم‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به گروه فعالیت داوطلبانه و خیریه ۳ دقیقه بوده است.

در بین مردان، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز به ترتیب مربوط به کار و فعالیت‌های شغلی با ۴ ساعت و ۳۸ دقیقه، استفاده از رسانه‌های جمعی حدود ۲ ساعت و فعالیت‌های خانه‌داری با ۱ ساعت و ۱۶ دقیقه بوده است. در بین زنان نیز متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده به ترتیب مربوط به گروه فعالیت خانه‌داری با ۵ ساعت استفاده از رسانه‌های جمعی ۱ ساعت و ۵۶ دقیقه و فعالیت‌های آموزشی و فراگیری با ۱ ساعت و ۱۲ دقیقه بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی در یک شبانه‌روز بوده است.

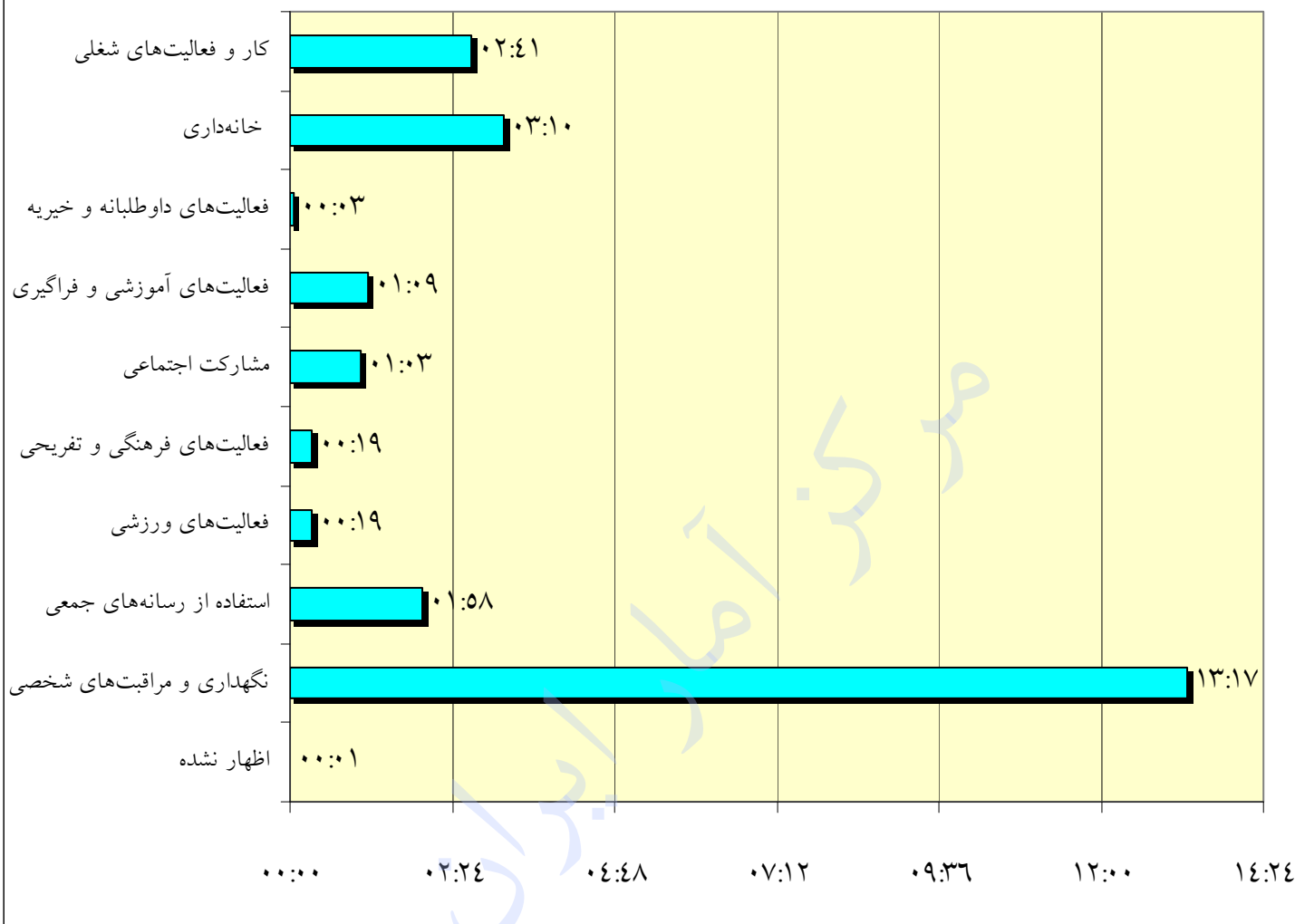
جدول ۱- متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک فعالیت‌های گذران وقت برحسب جنس - نقاط شهری بهار ۱۳۸۸

(ساعت و دقیقه)

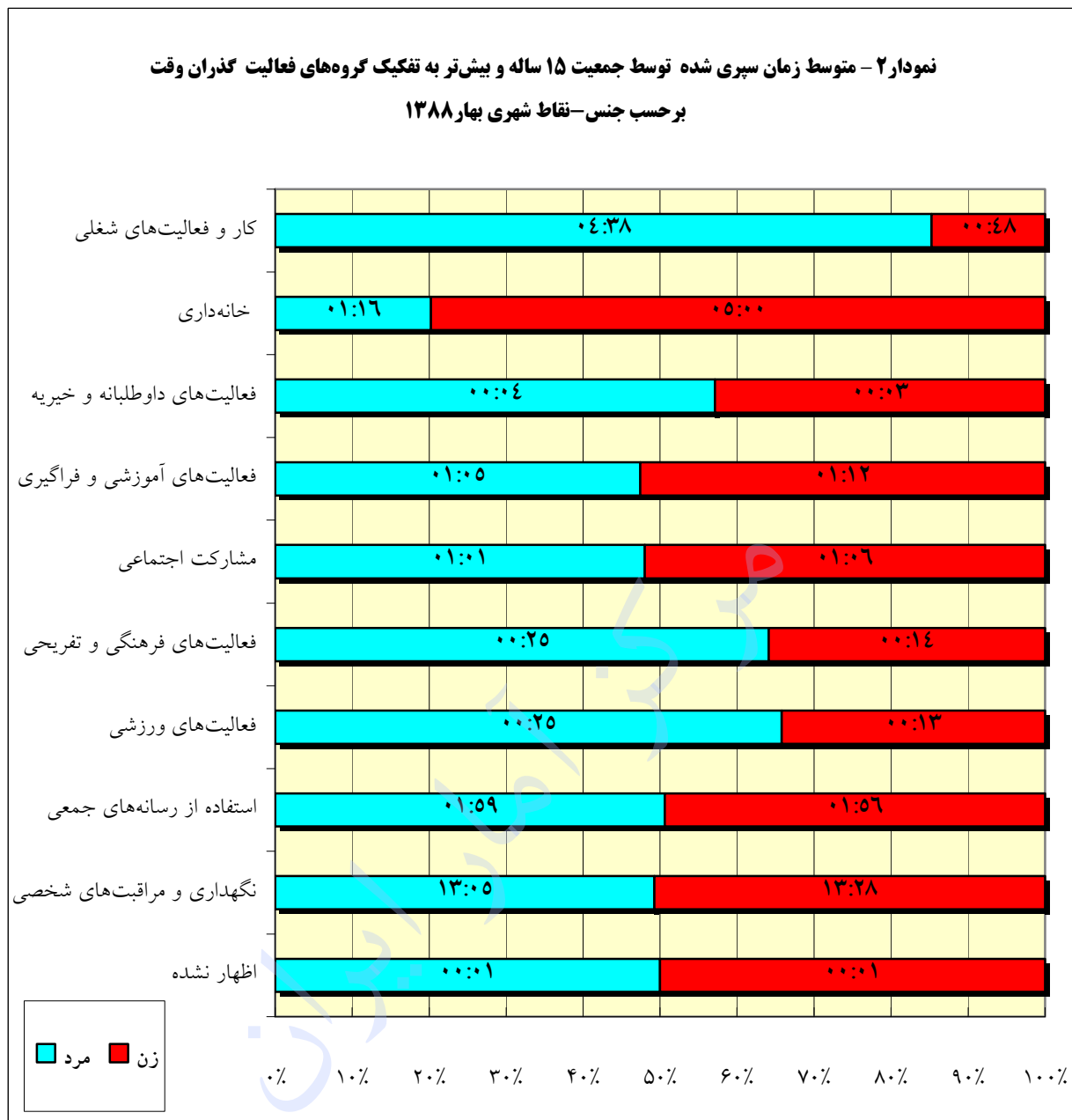
متوسط ساعات هر فعالیت			گروه‌های فعالیت ^۱
زن	مرد	مرد وزن	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	کل
۰۰:۴۸	۰۴:۳۸	۰۲:۴۱	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۵:۰۰	۰۱:۱۶	۰۳:۱۰	خانه‌داری
۰۰:۰۳	۰۰:۰۴	۰۰:۰۳	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۱:۱۲	۰۱:۰۵	۰۱:۰۹	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۰۶	۰۱:۰۱	۰۱:۰۳	مشارکت اجتماعی
۰۰:۱۴	۰۰:۲۵	۰۰:۱۹	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۳	۰۰:۲۵	۰۰:۱۹	فعالیت‌های ورزشی
۰۱:۵۶	۰۱:۵۹	۰۱:۵۸	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۳:۲۸	۱۳:۰۵	۱۳:۱۷	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	اظهارنشده

۱- گروه‌های فعالیت بر اساس طبقه‌بندی ICATUS (۱۵ گروه) در ۱۰ گروه ادغام شده است.

نمودار ۱- متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت
نقاط شهری- بهار ۱۳۸۸

تغییرات فعالیت‌های گذران وقت در فصل زمستان ۱۳۸۷ و بهار ۱۳۸۸

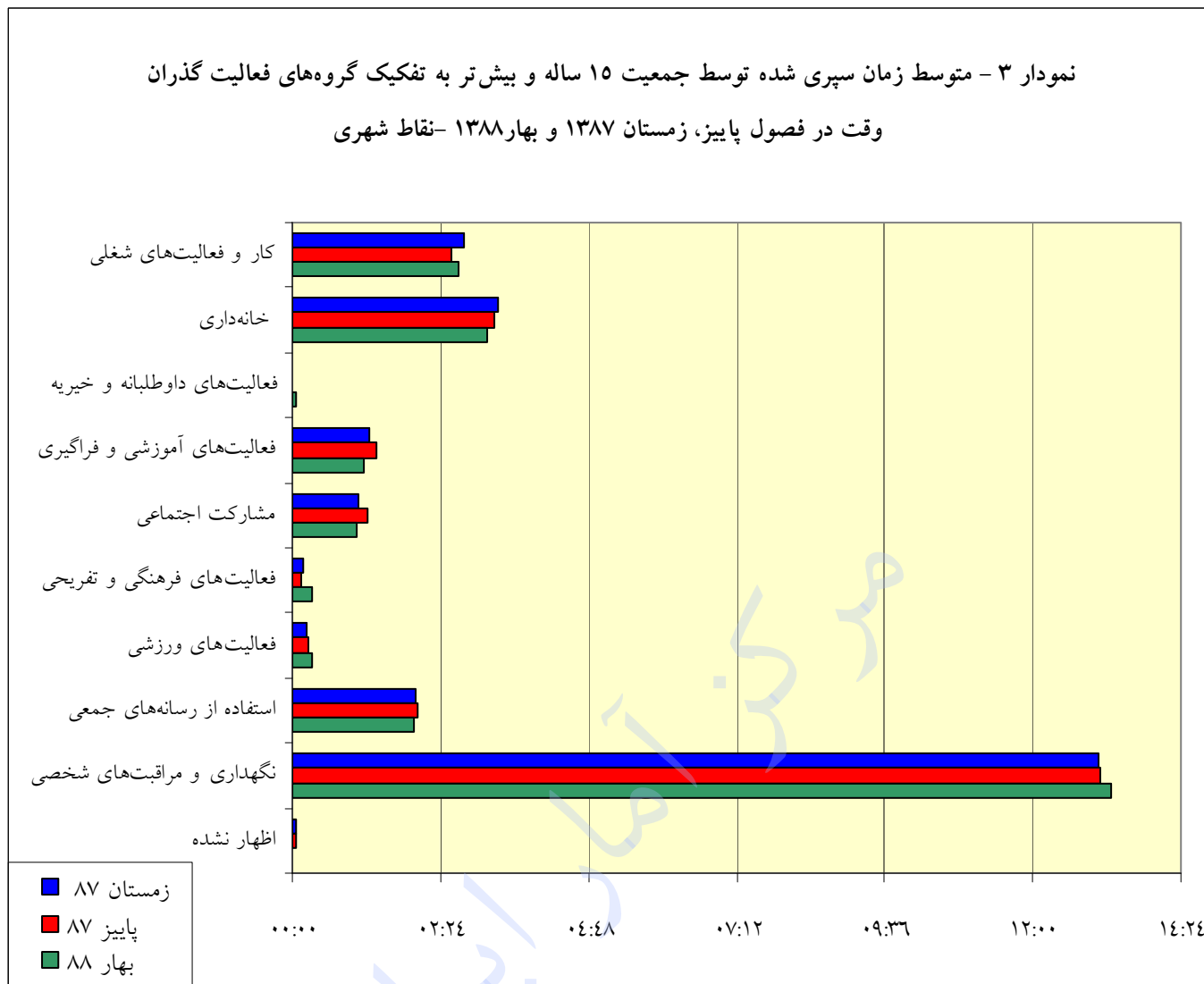
بررسی تغییرات فعالیت‌های گذران وقت در فصول زمستان ۱۳۸۷ و بهار ۱۳۸۸ حاکی از آن است که در بهار ۱۳۸۸ متوسط بیش‌ترین افزایش زمان صرف شده برای فعالیت‌های مختلف در یک شبانه‌روز به نگهداری و مراقبت شخصی اختصاص داشته است. این شاخص نسبت به فصل قبل ۱۳ دقیقه افزایش داشته است. مقایسه نتایج این فصل نسبت به فصل قبل نشان می‌دهد بیش‌ترین کاهش مربوط به فعالیت خانه‌داری و پس از آن کار و فعالیت شغلی و نیز فعالیت آموزشی و فراگیری بوده است.

جدول ۲- متوسط زمان سپری شده توسط جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر به تفکیک فعالیت‌های گذران وقت بر حسب جنس در فصول پاییز و زمستان ۱۳۸۷ و بهار ۱۳۸۸ - نقاط شهری

(ساعت و دقیقه)

متوسط ساعات هر فعالیت			گروه‌های فعالیت ^۱
بهار ۸۸	زمستان ۸۷	پاییز ۸۷	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	کل .....
۰۲:۴۱	۰۲:۴۷	۰۲:۳۵	کار و فعالیت‌های شغلی.....
۰۳:۱۰	۰۳:۲۰	۰۳:۱۷	خانه‌داری .....
۰۰:۰۳	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه .....
۰۱:۰۹	۰۱:۱۵	۰۱:۲۱	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری .....
۰۱:۰۳	۰۱:۰۴	۰۱:۱۳	مشارکت اجتماعی .....
۰۰:۱۹	۰۰:۱۰	۰۰:۰۸	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی.....
۰۰:۱۹	۰۰:۱۴	۰۰:۱۵	فعالیت‌های ورزشی .....
۰۱:۵۸	۰۲:۰۰	۰۲:۰۲	استفاده از رسانه‌های جمعی .....
۱۳:۱۷	۱۳:۰۴	۱۳:۰۵	نگهداری و مراقبت شخصی .....
۰۰:۰۱	۰۰:۰۳	۰۰:۰۳	اظهارنشده .....

۱- گروه‌های فعالیت بر اساس طبقه‌بندی ICATUS (۱۵ گروه) در ۱۰ گروه ادغام شده است.

الگوی فعالیت‌های گذران وقت جوانان (۱۵-۲۴ ساله)

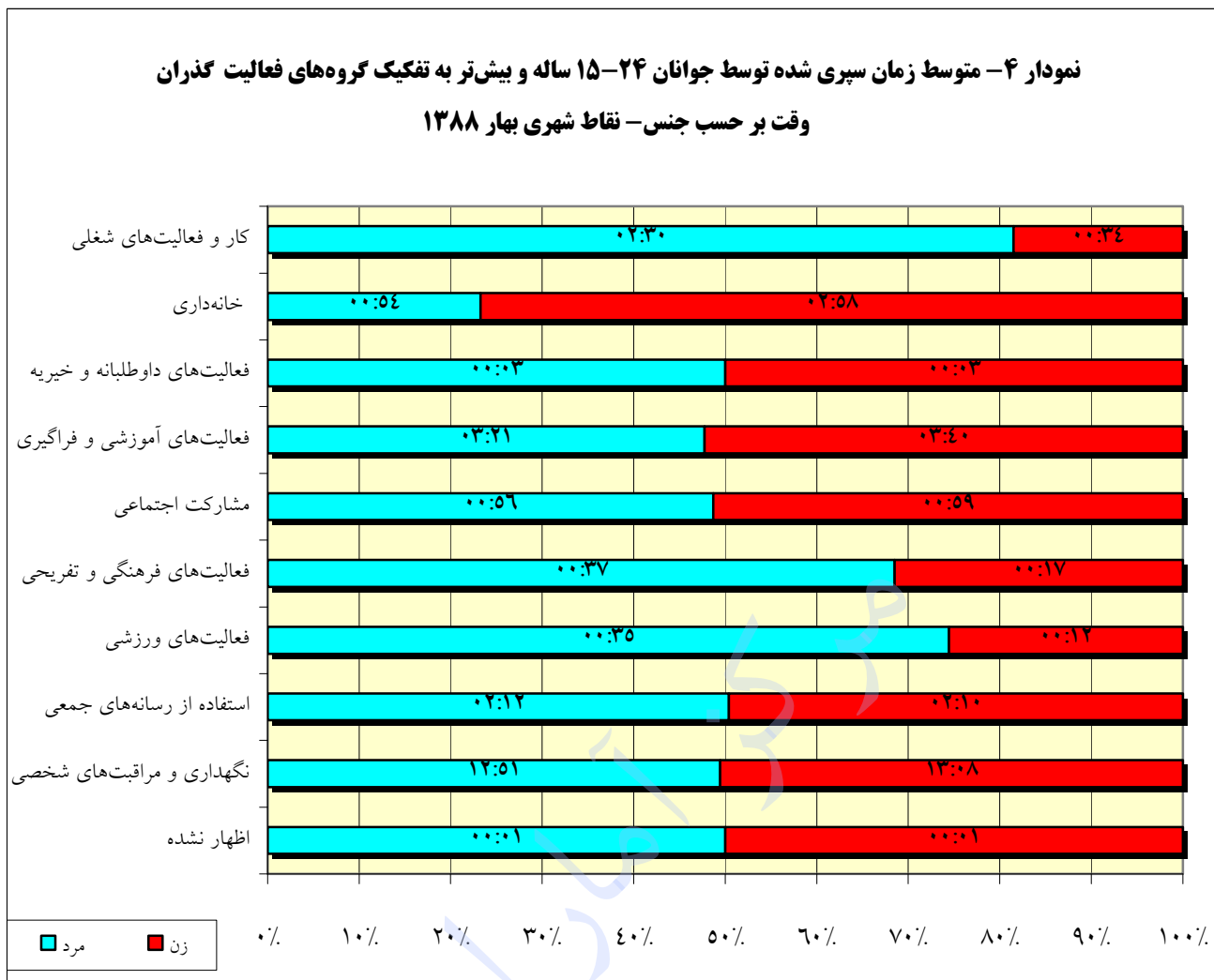
بررسی الگوی فعالیت‌های گذران وقت جوانان ۱۵-۲۴ ساله نشان می‌دهد، بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۲ ساعت و ۵۹ دقیقه)، متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده مربوط به گروه فعالیت‌های آموزشی و فراگیری حدود ۳ ساعت و ۳۰ دقیقه و پس از آن استفاده از رسانه‌های جمعی، ۲ ساعت و ۱۱ دقیقه از یک شبانه‌روز را به خود اختصاص داده است. متوسط کم‌ترین زمان صرف شده در این گروه سنی مربوط به گروه فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه ۳ دقیقه بوده است.

بررسی زمان اختصاص داده شده برای کار و فعالیت‌های شغلی افراد ۱۵-۲۴ ساله در یک شبانه‌روز گویای آن است که مردان در این گروه سنی به طور متوسط ۲ ساعت و ۳۰ دقیقه و زنان ۳۴ دقیقه به کار و فعالیت‌های شغلی پرداخته‌اند.

جدول ۳- متوسط زمان سپری شده توسط جوانان ۱۵-۲۴ ساله به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب جنس -
نقاط شهری بهار ۱۳۸۸

(ساعت و دقیقه)

گروه سنی ۱۵-۲۴ ساله			گروه‌های فعالیت
زن	مرد	مرد و زن	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	جمع.....
۰۰:۳۴	۰۲:۳۰	۰۱:۳۲	کار و فعالیت‌های شغلی .....
۰۲:۵۸	۰۰:۵۴	۰۱:۵۶	خانه‌داری .....
۰۰:۰۳	۰۰:۰۳	۰۰:۰۳	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه .....
۰۳:۴۰	۰۳:۲۱	۰۳:۳۰	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری .....
۰۰:۵۹	۰۰:۵۶	۰۰:۵۷	مشارکت اجتماعی .....
۰۰:۱۷	۰۰:۳۷	۰۰:۲۷	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی .....
۰۰:۱۲	۰۰:۳۵	۰۰:۲۳	فعالیت‌های ورزشی .....
۰۲:۱۰	۰۲:۱۲	۰۲:۱۱	استفاده از رسانه‌های جمعی .....
۱۳:۰۸	۱۲:۵۱	۱۲:۵۹	نگهداری و مراقبت شخصی .....
۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	اظهارنشده .....

الگوی فعالیت‌های گذران وقت بر حسب وضع فعالیت اقتصادی

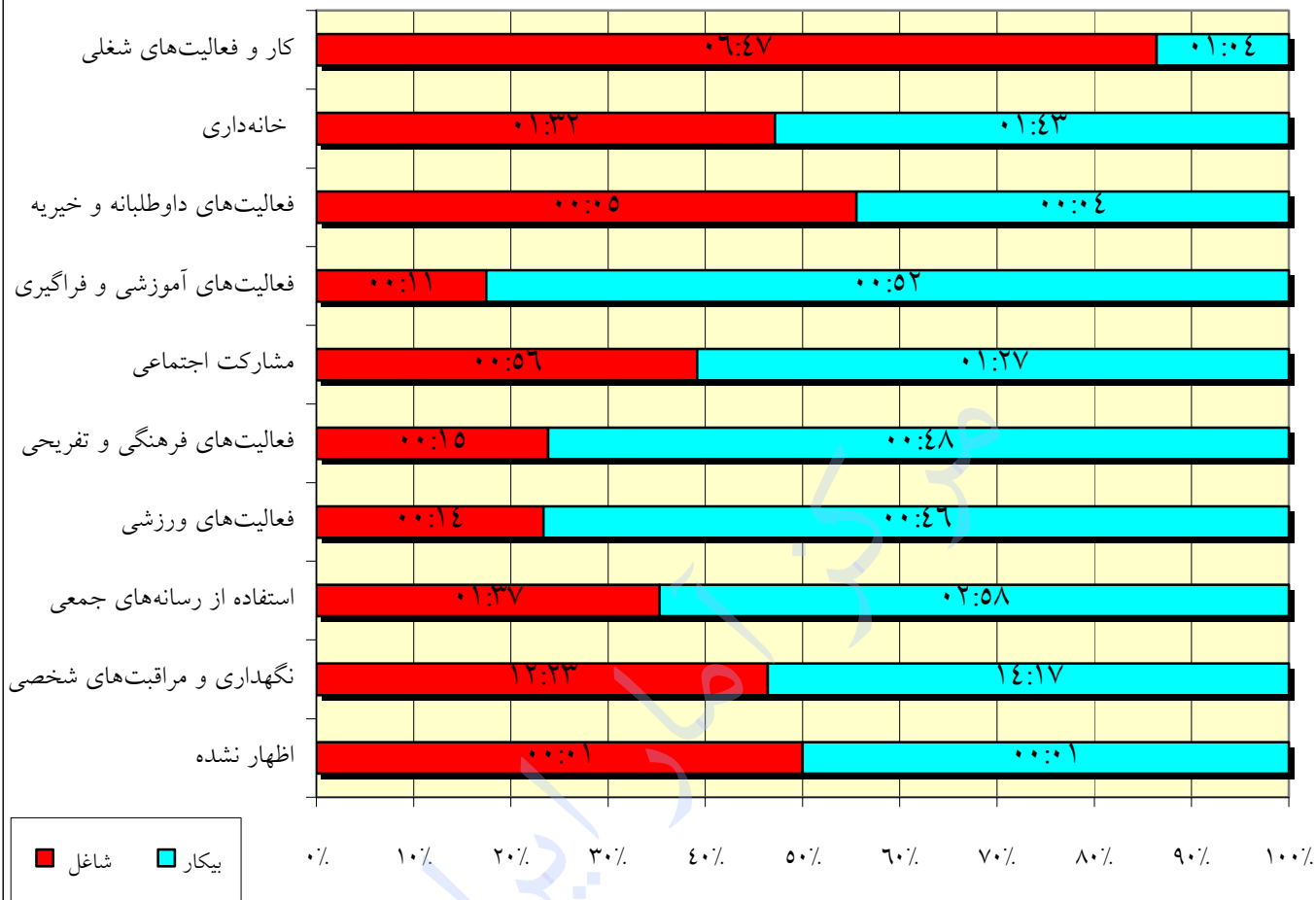
در بین شاغلان، بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۲ ساعت و ۲۳ دقیقه) متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در شبانه روز مربوط به کار و فعالیت‌های شغلی با ۶ ساعت و ۴۷ دقیقه و کم‌ترین زمان صرف شده مربوط به فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه ۵ دقیقه بوده است. برای جمعیت بیکار نیز بعد از فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۴ ساعت و ۱۷ دقیقه)، استفاده از رسانه‌های جمعی حدود ۳ ساعت و فعالیت‌های خانه‌داری با ۱ ساعت و ۴۳ دقیقه بیش‌ترین و فعالیت‌های داوطلبانه با ۴ دقیقه کم‌ترین زمان صرف شده را به خود اختصاص داده است.

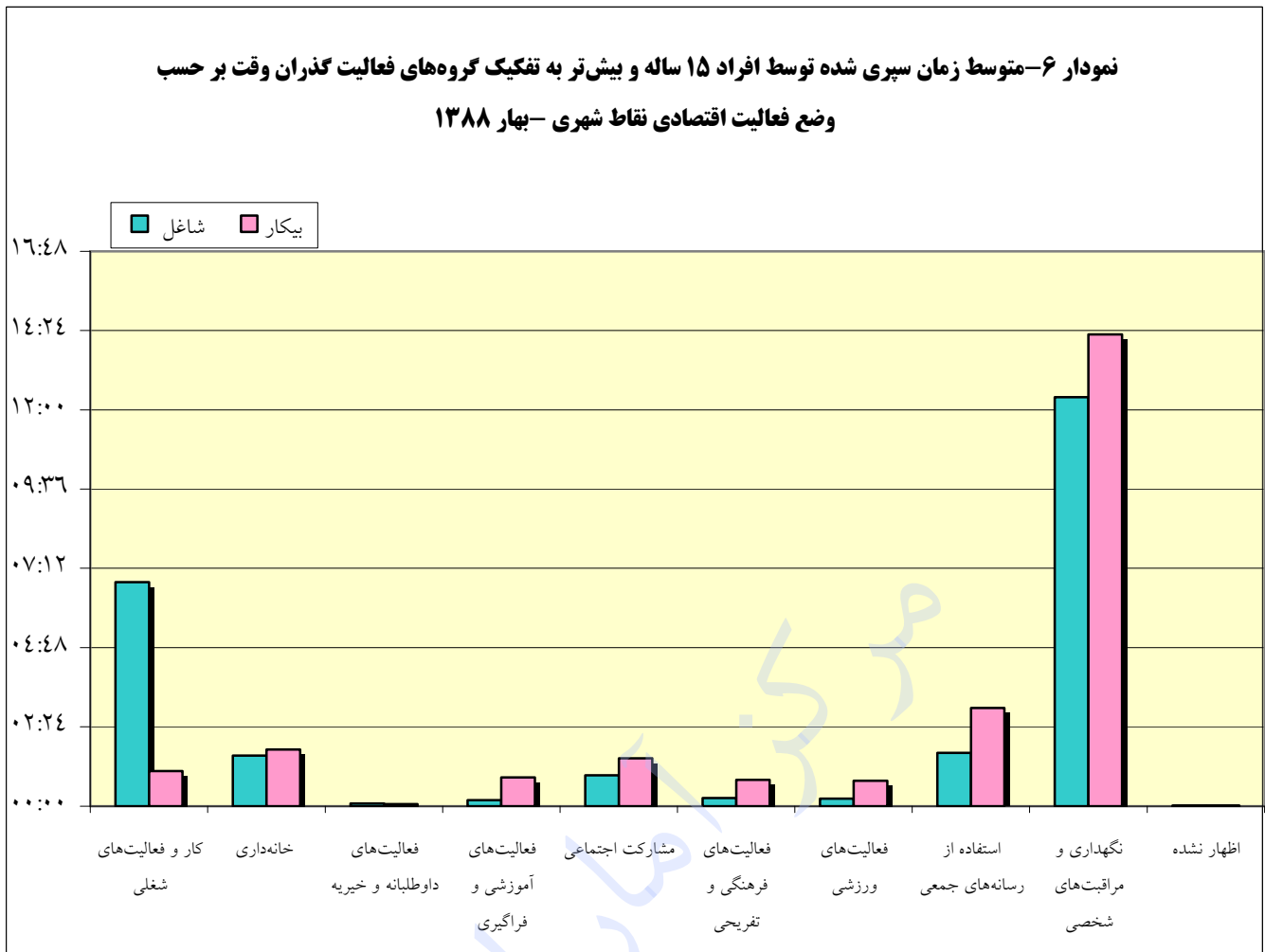
بررسی گذران وقت در بین هریک از طبقات جمعیت غیرفعال اقتصادی گویای آن است که متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده مربوط به فعالیت‌های نگهداری و مراقبت شخصی است. همچنین در بین این گروه از جمعیت بعد از فعالیت مذکور، خانه‌داران به طور متوسط بیش‌ترین زمان خود را صرف گروه فعالیت‌های خانه‌داری (۶ ساعت و ۱۴ دقیقه) کرده، محصلان صرف گروه فعالیت‌های آموزشی و فراگیری حدود ۶ ساعت و ۸ دقیقه و افراد دارای درآمد بدون کار (بازنشستگان و ...) به طور متوسط بیش‌ترین اوقات خود را به فعالیت‌های خانه‌داری با ۲ ساعت و ۴۸ دقیقه اختصاص داده‌اند.

جدول ۴- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر برحسب گروه‌های فعالیت گذران وقت در یک شبانه‌روز به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی-نقاط شهری بهار ۱۳۸۸ (ساعت و دقیقه)

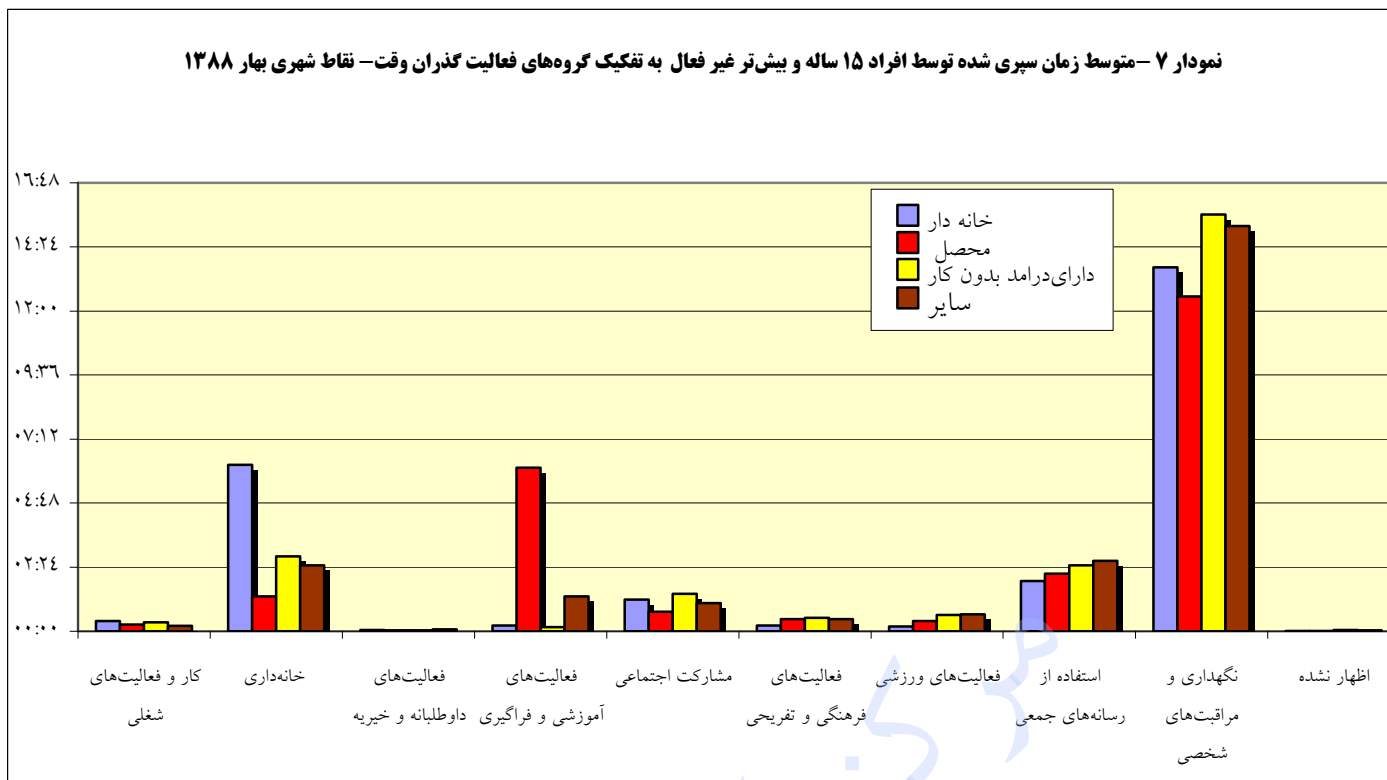
غیرفعال			فعال از نظر اقتصادی			کل	جنس و گروه‌های فعالیت
سایر	دارای درآمد بدون کار	محصل	خانه دار	بیکار	شاغل		
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	مرد و زن
۰۰:۱۲	۰۰:۲۰	۰۰:۱۵	۰۰:۲۳	۰۱:۰۴	۰۶:۴۷	۰۲:۴۱	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۲:۲۸	۰۲:۴۸	۰۱:۱۸	۰۶:۱۴	۰۱:۴۳	۰۱:۳۲	۰۳:۱۰	خانه‌داری
۰۰:۰۴	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۴	۰۰:۰۵	۰۰:۰۳	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۱:۱۸	۰۰:۰۹	۰۶:۰۸	۰۰:۱۳	۰۰:۵۲	۰۰:۱۱	۰۱:۰۹	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۰۳	۰۱:۲۴	۰۰:۴۴	۰۱:۱۱	۰۱:۲۷	۰۰:۵۶	۰۱:۰۳	مشارکت اجتماعی
۰۰:۲۷	۰۰:۳۰	۰۰:۲۷	۰۰:۱۳	۰۰:۴۸	۰۰:۱۵	۰۰:۱۹	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۳۸	۰۰:۳۷	۰۰:۲۳	۰۰:۱۱	۰۰:۴۶	۰۰:۱۴	۰۰:۱۹	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۳۸	۰۲:۲۸	۰۲:۰۹	۰۱:۵۳	۰۲:۵۸	۰۱:۳۷	۰۱:۵۸	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۵:۱۱	۱۵:۳۷	۱۲:۳۳	۱۳:۳۸	۱۴:۱۷	۱۲:۲۳	۱۳:۱۷	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	اظهارنشده
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	مرد
۰۰:۱۴	۰۰:۱۹	۰۰:۱۷	۰۰:۰۰	۰۱:۱۵	۰۷:۰۸	۰۴:۳۸	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۱:۴۴	۰۲:۱۰	۰۰:۵۶	۰۲:۳۷	۰۱:۱۸	۰۱:۰۹	۰۱:۱۶	خانه‌داری
۰۰:۰۳	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۰	۰۰:۰۳	۰۰:۰۵	۰۰:۰۴	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۱:۱۱	۰۰:۰۸	۰۶:۰۵	۰۰:۰۰	۰۰:۴۳	۰۰:۰۹	۰۱:۰۵	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۱۲	۰۱:۲۲	۰۰:۴۳	۰۱:۳۳	۰۱:۳۳	۰۰:۵۷	۰۱:۰۱	مشارکت اجتماعی
۰۰:۳۵	۰۰:۴۰	۰۰:۳۸	۰۰:۰۸	۰۰:۵۵	۰۰:۱۵	۰۰:۲۵	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۵۳	۰۰:۴۷	۰۰:۳۵	۰۰:۱۴	۰۰:۴۹	۰۰:۱۴	۰۰:۲۵	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۵۲	۰۲:۳۷	۰۲:۱۵	۰۳:۳۵	۰۲:۵۹	۰۱:۳۸	۰۱:۵۹	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۵:۱۱	۱۵:۴۹	۱۲:۳۰	۱۵:۵۴	۱۴:۲۳	۱۲:۲۵	۱۳:۰۵	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۴	۰۰:۰۵	۰۰:۰۱	۰۰:۰۰	۰۰:۰۲	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	اظهارنشده
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	زن
۰۰:۰۹	۰۰:۲۳	۰۰:۱۴	۰۰:۲۳	۰۰:۳۱	۰۴:۴۰	۰۰:۴۸	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۳:۱۶	۰۴:۱۷	۰۱:۳۹	۰۶:۱۴	۰۲:۵۶	۰۳:۴۷	۰۵:۰۰	خانه‌داری
۰۰:۰۴	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۳	۰۰:۰۶	۰۰:۰۳	۰۰:۰۳	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۱:۲۵	۰۰:۱۱	۰۶:۱۰	۰۰:۱۳	۰۱:۱۸	۰۰:۲۳	۰۱:۱۲	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۰:۵۴	۰۱:۲۸	۰۰:۴۶	۰۱:۱۱	۰۱:۰۶	۰۰:۵۴	۰۱:۰۶	مشارکت اجتماعی
۰۰:۱۷	۰۰:۰۷	۰۰:۱۷	۰۰:۱۳	۰۰:۲۸	۰۰:۱۴	۰۰:۱۴	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۲۱	۰۰:۱۵	۰۰:۱۱	۰۰:۱۱	۰۰:۳۹	۰۰:۱۵	۰۰:۱۳	فعالیت‌های ورزشی
۰۲:۲۳	۰۲:۰۷	۰۲:۰۴	۰۱:۵۳	۰۲:۵۵	۰۱:۳۳	۰۱:۵۶	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۵:۱۱	۱۵:۰۹	۱۲:۳۶	۱۳:۳۸	۱۳:۶۰	۱۲:۰۹	۱۳:۲۸	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۰	۰۰:۰۱	اظهارنشده

نمودار ۵- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب وضع فعالیت
نقاط شهری - بهار ۱۳۸۸

شیوهی گذران وقت بر حسب وضع سواد

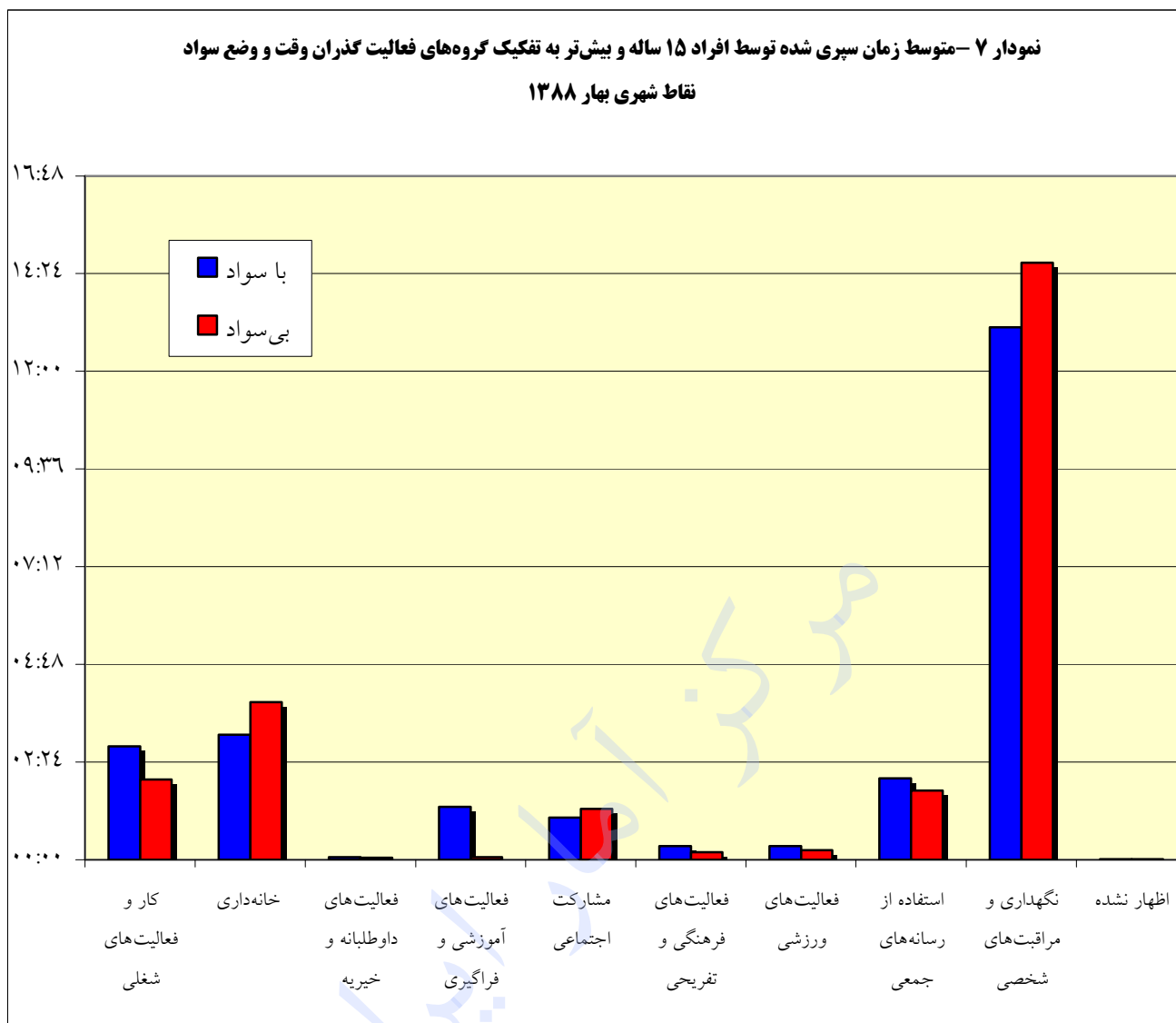
بررسی الگوی گذران وقت افراد باسواد ۱۵ ساله و بیش تر گویای آن است که متوسط بیشترین زمان صرف شده در شبانه‌روز بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی (۱۳ ساعت و ۵ دقیقه)، به فعالیت خانه‌داری با ۳ ساعت و ۴ دقیقه اختصاص داشته است. این شاخص‌ها برای افراد بی‌سواد به ترتیب با ۱۴ ساعت و ۴۰ دقیقه مربوط به فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی و ۳ ساعت و ۵۲ دقیقه مربوط به خانه‌داری و کمترین آن برای هر دو گروه مربوط به فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه بوده است.

همچنین بررسی فعالیت‌های آموزشی و فراگیری افراد باسواد بر اساس سطوح تحصیلی، گویای آن است که افراد دارای تحصیلات لیسانس با صرف زمان ۲ ساعت و ۲۸ دقیقه و پس از آن افراد دارای تحصیلات فوق دیپلم با صرف متوسط زمان ۲ ساعت و ۲۲ دقیقه بیش‌تر از سایرین به فعالیت‌های آموزشی و فراگیری پرداخته‌اند.

بررسی گروه کار و فعالیت‌های شغلی در بین افراد باسواد و بی‌سواد نشان می‌دهد که افراد دارای تحصیلات دکتری تخصصی به طور متوسط با صرف زمان ۴ ساعت و ۵ دقیقه بیش از سایرین و افراد دارای تحصیلات غیررسمی و سوادآموزی به طور متوسط با صرف زمان ۱ ساعت و ۳۹ دقیقه کم‌تر از سایرین به کار و فعالیت‌های شغلی پرداخته‌اند.

جدول ۵- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر بر حسب وضع سواد به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت در یک شبانه‌روز نقاط شهری - بهار ۱۳۸۸ (ساعت و دقیقه)

بی سواد	باسواد										جمع	گروه‌های فعالیت
	سوادآموزی و غیر رسمی	دکترای تخصصی	فوق لیسانس و دکترای حرفه‌ای	لیسانس	فوق دیپلم	پیش دانشگاهی	متوسطه و دیپلم	راهنمایی	ابتدایی	با سواد		
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	مرد و زن
۰۱:۵۸	۰۱:۳۹	۰۴:۰۵	۰۳:۳۵	۰۲:۴۵	۰۲:۲۶	۰۲:۰۶	۰۲:۲۸	۰۳:۲۶	۰۳:۰۹	۰۲:۴۷	۰۲:۴۱	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۳:۵۲	۰۴:۲۹	۰۰:۴۸	۰۱:۳۱	۰۲:۲۲	۰۲:۲۱	۰۲:۵۱	۰۲:۵۲	۰۳:۲۵	۰۳:۴۱	۰۳:۰۴	۰۳:۱۰	خانه‌داری
۰۰:۰۳	۰۰:۰۳	۰۰:۰۰	۰۰:۰۳	۰۰:۰۳	۰۰:۰۵	۰۰:۰۲	۰۰:۰۴	۰۰:۰۴	۰۰:۰۴	۰۰:۰۴	۰۰:۰۳	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۰:۰۴	۰۰:۱۰	۰۱:۳۰	۰۱:۵۶	۰۲:۲۸	۰۲:۲۲	۰۲:۱۹	۰۱:۴۷	۰۰:۲۳	۰۰:۰۷	۰۱:۱۸	۰۱:۰۹	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۱۵	۰۱:۱۱	۰۱:۵۴	۰۱:۲۵	۰۰:۵۶	۰۰:۵۹	۰۰:۵۳	۰۱:۰۰	۰۱:۰۴	۰۱:۰۶	۰۱:۰۲	۰۱:۰۳	مشارکت اجتماعی
۰۰:۱۱	۰۰:۱۸	۰۰:۰۵	۰۰:۲۷	۰۰:۲۸	۰۰:۲۹	۰۰:۲۰	۰۰:۲۴	۰۰:۱۵	۰۰:۱۳	۰۰:۲۰	۰۰:۱۹	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۴	۰۰:۱۹	۰۰:۱۱	۰۰:۱۸	۰۰:۲۲	۰۰:۲۶	۰۰:۲۴	۰۰:۲۰	۰۰:۱۷	۰۰:۱۷	۰۰:۲۰	۰۰:۱۹	فعالیت‌های ورزشی
۰۱:۴۲	۰۱:۴۷	۰۲:۵۲	۰۲:۲۰	۰۲:۰۳	۰۱:۵۷	۰۲:۱۰	۰۲:۰۴	۰۱:۵۸	۰۱:۵۱	۰۱:۶۰	۰۱:۵۸	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۴:۴۰	۱۴:۰۳	۱۲:۳۳	۱۲:۲۴	۱۲:۳۱	۱۲:۵۶	۱۲:۵۵	۱۳:۰۱	۱۳:۰۷	۱۳:۳۰	۱۳:۰۵	۱۳:۱۷	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	۰۰:۰۲	۰۰:۰۰	۰۰:۰۱	۰۰:۰۰	۰۰:۰۰	۰۰:۰۱	۰۰:۰۲	۰۰:۰۲	۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	اظهار نشده

الگوی فعالیت‌های گذران وقت در روزهای تعطیل و غیرتعطیل

بررسی شیوه‌ی فعالیت‌های گذران وقت افراد در روزهای تعطیل و غیرتعطیل نشان می‌دهد، در روزهای غیرتعطیل کار و فعالیت‌های شغلی به طور متوسط با ۲ ساعت و ۵۴ دقیقه و فعالیت‌های آموزشی با ۱ ساعت و ۱۴ دقیقه بیش از روزهای تعطیل بوده‌است. از سوی دیگر، در روزهای تعطیل مشارکت اجتماعی (ارتباطات اجتماعی) به طور متوسط با ۱ ساعت و ۱۱ دقیقه و استفاده از رسانه‌های جمعی با ۲ ساعت و ۳ دقیقه بیش از روزهای غیرتعطیل بوده‌است.

نتایج این بررسی نشان می‌دهد، به طور متوسط بیش‌ترین زمان صرف شده در روزهای تعطیل و غیرتعطیل، مربوط به فعالیت‌های خانه‌داری بعد از گروه فعالیت نگهداری و مراقبت شخصی بوده است.

جدول ۶- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر در یک شبانه روز به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت برحسب نوع روز تعطیل و غیر تعطیل نقاط شهری-بهار ۱۳۸۸ (ساعت و دقیقه)

متوسط ساعات هر فعالیت در یک شبانه روز		گروه‌های فعالیت
غیر تعطیل	تعطیل	
۲۴:۰۰	۲۴:۰۰	مرد و زن
۰۲:۵۴	۰۲:۰۰	کار و فعالیت‌های شغلی
۰۳:۱۰	۰۳:۱۱	خانه‌داری
۰۰:۰۳	۰۰:۰۴	فعالیت‌های داوطلبانه و خیریه
۰۱:۱۴	۰۰:۵۰	فعالیت‌های آموزشی و فراگیری
۰۱:۰۱	۰۱:۱۱	مشارکت اجتماعی
۰۰:۱۸	۰۰:۲۴	فعالیت‌های تفریحی و فرهنگی
۰۰:۱۸	۰۰:۲۲	فعالیت‌های ورزشی
۰۱:۵۶	۰۲:۰۳	استفاده از رسانه‌های جمعی
۱۳:۰۵	۱۳:۵۳	نگهداری و مراقبت شخصی
۰۰:۰۱	۰۰:۰۱	اظهار نشده

نمودار ۹- متوسط زمان سپری شده توسط افراد ۱۵ ساله و بیش تر به تفکیک گروه‌های فعالیت گذران وقت بر حسب نوع

روز تعطیل و غیر تعطیل-نقاط شهری بهار ۱۳۸۸

